

Horologij orientis
et occidentis forma

61
269

Modus faciendi horologia orientalia et occi-
dentalia in 12 signis Zodiaci. Notandum pro horo-
logio signi et precedentem versum orientis et occi-
dentalis. Cuius fabrica in oriente per primum
trahas lineam horisontalem. Deinde ponas cum
anguli declinationis equinoctialis cum longi super
lineam orientis quodammodo longi correspondet
in linea horisontali et per aliud latius secundum
lineam trahas una recta intersectante lineam
horisontalem inferius et superius declinationis secundum de-
clinationem equinoctialis ab oriente. Quae pro
trahas una rectam super lineam equinoctialem secundum
punctum intersectionis qui vocatur A. Deinde
per punctum unum utrumque punctum in a. et alium secundum pla-
num extendas ad ortogonalem rectam quodammodo.
Et ducatur punctum extensionis B. Super quod de
lineas orientis punctum mobile transferuntur per a.
Et in trahas una linea parallela respectu
equinoctialis per x. ad angulos rectos super a. in
Et in his orientis unum quadratum secundum dua-
miter. Quoniam significabitur lineis per b. in opposito
A. r. a. dexterior. d. in opposito considerat. Jam
dividas inferiorem partem archae per d. a. r.
in 12 partes aequales. Deinde ponas unum primum
reguli super x. et alia super singulas divisiones.
Et notentur intersectiones in equinoctiali li-
nea et super eandem intersectiones trahas rectas
ad angulos rectos super eandem lineam equinoctialem.
Et cum his horologium quatuor ad horam mediam
completum

Sed ut semper facis in quo signo sol sit p̄ca,
 dem umbra q̄ p̄ly progr̄ sit procedas **Vno.**
 accipe angulū maximū declinatione **Canon**
 r̄y r̄om̄ sit. a. et basis sit. b. c. **Un**
 ponas r̄om̄ sit a. sup̄ x. sup̄ larḡ a. b. c̄ḡt̄
 angulū sit idem in linea. a. m. Et angulū
 sit r̄ar̄ente notatur in eadē angulū distinet
 vly larḡ a. c. c̄m̄p̄t̄ angulū n̄t̄f̄icat̄ c̄ḡt̄
 notate lineā et sit punctū n̄t̄f̄icat̄
 latere. k. angulū **Et** in caput² distinet
 q̄ est m̄t̄ a. k. q̄ erit longit̄ solū **Et** eadē
 longit̄ significabitur ab utraq̄ parte lineæ
 b. h̄ore c̄ḡt̄ distinet. ab. a. et sit punctū. c. c.
Et sit longit̄ solū eadē in linea. a. k. ad
 angulū r̄ot̄ sup̄ punctū. A. erit **Quo** sit
 accipe eundem angulū et p̄as r̄om̄ sit. a. f̄
 x ut p̄r̄y et larḡ. a. c. ponatur sup̄ n̄t̄f̄
 et̄os h̄ore r̄ot̄ sup̄ punctū. 7. h̄ore **Et**
 notatur intersectio lateris. a. c. in c̄ḡt̄
 p̄z in punctū. x. 7. h̄ore. et notū sup̄ punctū
 intersectio notatur una r̄ot̄ ortogonā
 sup̄ larḡ. a. c. eundem angulū q̄ r̄om̄ ang.
 ut̄m̄ q̄ d̄im̄atur in. o. **Et** eadē longit̄
 et r̄ot̄ ortogonālis ponat̄ ab utraq̄ parte
 7. h̄ore et. f. h̄ore sit in sup̄ lineā ortog.
 h̄is r̄ad̄ent̄ sup̄ c̄m̄p̄t̄olū in punctū
 7. et. f. h̄orā **Et** sit in m̄m̄m̄ to
 quidam r̄ot̄ ortogonālis aliaz h̄orā
 equat̄ **Et** not̄ h̄os terminos c̄m̄p̄t̄
 r̄ot̄ ortogonālis q̄ umbra solis n̄t̄f̄icat̄

soli existente in 69. Et simul me notabis
quarta in eisdem recte orthogonalibus que
ultima non transgreditur soli exire in alijs
signis ut est in inferiori figura 22. faciendo
eodem modo habens angulos duos sicut duos
sunt declinationis signorum ab equatorial quae
in sex sufficit et in Zodiacis sicut duo signa
sunt eisdem declinatione ut est in figura
primum huc applicato

Exemplificatio
specimen

